

วิธีปฏิบัติหลังเกิดผลข้างเคียงจากยา

บทความโดย

ผศ.นพ.พีสนธิ์ จงตระกูล

กรรมการแพทยสภา

ประธานคณะทำงานสร้างความเข้มแข็งประชาชนด้านการใช้อย่างสมเหตุผล (สยส.)

วิธีปฏิบัติหลังเกิดผลข้างเคียงจากยา

ถ้าเกิดผลข้างเคียงหลังการใช้ยา มีข้อควรปฏิบัติอย่างไร

ตอบ ถ้ามีอาการไม่รุนแรง เช่น ง่วงเล็กน้อยอาจใช้ยานั้นต่อไป เนื่องจากผลข้างเคียงบางชนิดจะมีอาการที่น้อยลงและหมดไปในที่สุด เมื่อใช้ยาไประยะหนึ่ง **ถ้ามีอาการค่อนข้างมากไม่ควรใช้ยาต่อไปและควรโทรศัพท์ไปปรึกษาเภสัชกรห้องยา** ซึ่งอาจได้รับคำแนะนำให้ลดขนาดยาลง ใช้ยาห่างขึ้น เปลี่ยนวิธีกินยาจากก่อนอาหารมาเป็นหลังอาหาร หากมีอาการไม่สบายท้อง ให้หยุดใช้ยา หรืออาจได้รับคำแนะนำวิธีแก้ไขตามอาการที่เกิดขึ้น เช่น ให้ดื่มน้ำมากขึ้นถ้ามีอาการคอแห้งหรือท้องผูก เป็นต้น

ได้ยินว่าถ้าแพ้ยาจะไม่ใช้ยาเหล่านั้นอีก แต่ถ้าเป็น ผลข้างเคียง จะยังคงใช้ยาเหล่านั้นได้อีก ถูกต้องหรือไม่ ?

ตอบ ถูกต้องที่บอกว่า ถ้าแพ้ยาจะไม่ใช้ยาเหล่านั้นอีก เพราะถ้ามีการใช้จะเกิดการแพ้ยาซ้ำเสมอ ส่วนกรณีเกิดผลข้างเคียงส่วนใหญ่แล้วจะยังคงใช้ยานั้นได้ต่อไป หรือใช้ได้อีกในอนาคต เพราะมีวิธีการต่าง ๆ ที่ช่วยป้องกันหรือบรรเทาอาการจากผลข้างเคียงได้

โดยสรุป การใช้ยาทุกชนิดมีความเสี่ยงต่ออาการไม่พึงประสงค์ ซึ่งอาจเป็นผลข้างเคียง หรือการแพ้ยา ดังนั้นประชาชนจึงควรมีความรู้เกี่ยวกับยาที่ใช้ตามสมควร และต้องใช้ยาอย่างสมเหตุผลเสมอ กล่าวคือ ใช้เมื่อจำเป็น เปรียบเทียบประโยชน์กับอันตรายที่อาจเกิดขึ้น และใช้อย่างถูกต้องตามคำสั่งแพทย์ที่ระบุไว้ในฉลากยา หากมีอาการผิดปกติหลังใช้ยา ควรปรึกษาแพทย์ผู้สั่งยา **ไม่ควรหยุดยาด้วยตนเอง** โปรดระลึกว่า "ยาคือมิตรเมื่อใช้อย่างสมเหตุผล แต่เป็นพิษเมื่อใช้ไม่ถูกต้อง"

